

SEPSIS

Agahdarî ji bo dê û bavan, lêker û malbatên zarokên bi sepsisê

Sepsis çi ye?

Dema ku laş bersiveke tund dide enfeksiyonê û dest bi birînkirina organên xwe dike, sepsis çêdibe. Sepsis dikare ji her enfeksiyonê (vîral, fitrî, bakteriyal) bibe, lê herî zêde bi enfeksiyonên bakteriyal ên mejî, pişik, mîzdank, gurçik, zik, çerm û tebeqeyên nerm pêk tê.

Li nexweşxanê li zarokê xwe miqate bin

Ekîba tenduristiyê ya zarokê we wê tedawiyên lezgîn jî di nav de pêşkêş bike:

- Têxistina sîrûmê (kanula), berhevkirina testên xwînê û rêveberiya antîbiyotîkan.
- Bi riya kanula, ji bo ku hûn piştgiriya gera zarokê xwe bikin, şile û dermanên din bidin.
- Li ser berteka zarokê xwe li ser dermankirinê temaşe bike.
- Bi pisporê sepsisê re bişêwirin.
- Ji bo lênihêrîna zarokê we ku dibe beşa giştî an jî Beşa Lênihêrîna Zarokan (PICU) ji bo cihê herî guncaw ji bo veguhastinê rêz bikin.

Di ekîba tenduristiyê ya zarokê we de, ku dibe doktor, hemşîre û xebatkarekî civakî jî di nav de hebin. Hun destek û parêzvanê sereke yê zarokê xwe ne; Bila ekîba we ya tenduristiyê derbarê rewşa zarokê we, pêşveçûna wan û guhertinên we bi xem dike de bizanin.

Divê ekîba we ya tenduristiyê derbarê vê mijarê de bi we re biaxive:

- Çi teşxîsa sepsisê ji bo zarokê we tê wateya kurt, navîn û dirêj.
- Plan ji bo dermankirina zarokê we, kî dê vê lênihêrînê bide û bersiva wan ji bo dermankirinê.
- Di dema başbûna zarokê xwe de çi hêvî dikin.
- Eger hûn bi zarokê xwe re eleqedar dibin, hûn ê çawa ekîba tenduristiyê agahdar bikin.
- Piştgirîya hun dikarin li nexweşxanê bistînin.

Qanûna Ryan

Hun û malbata we dê li ser vebijarkên tedawiyê yê zarokê xwe agahdar bibin û tevî biryarên der barê lênihêrîna wan de bibin. Eger xemên we hebin ku rewşa tenduristiyê ya zarokê we nebaş dibe yan jî pêşde naçe, di destpêkê de bi ekîba tenduristiyê re nîqaş bikin. Her wiha ji bo hînbûna li ser parvekirina xeman hun dikarin li ser malpera "Ryan's Rule" ya li ser malpera Tendurustiya Zarokan bigerin.

Alîkarî ji bo malbata we di nexweşxanê de

Pirsgirêkek tendurustî ya tevlihev mîna sepsîs û pejirandina nexweşxaneyê dikare ji bo hemî endamên malbatê stres û dijwar be. Ji ekîba tendurustî ya zarokê xwe re li ser awayên xwegihandina desteka zêde bipeyivin:

- Xebatkarên civakî yên ku dikarin ji bo sererastkirin û rêvebirina rewşa tendurustiya zarokê we û qebûlkirina alîkariyê piştgiriyê bidin.
- Xebatkarên sosyal yên ku dikarin ji bo xanî, fîrans, rêwîti û pêdiviyên civakî desteka pratîkî bidin.

Zarok û prosedurên tibî

Tiştêkî asayî ye ku zarok bi hin prosedurên tibî têbikoşin. Ji bo piştgirîya zarokê xwe piştrast

bikin. Ew alîkariya zarokan dike ku bizanin ka dê çi bibe, çima hewceyê prosedurê ye Ji bo fikrên zêdetir, vê koda QR'ê binihêrin û bloga me ya li ser piştgirîkirina zarokê xwe bi prosedurekê bixwînin.

Piştgirîya çandî

Heger pêdivîya we pê hebe bila ekîba we ya tendurustîyê bizanibe:

Wergêrên nivîskî an jî wergêrên devkî.

Aborjînal û Berpîrsê Peywendiya Girava Torres Strait.

Çavkaniyên sepsîsê

Malpera *Sepsis in Children* ji bo malbatan agahdarî hene:

- **'Journeying through through sepsis' video series** Ji bo ku hûn di rêwîtiya sepsîsê ya zaroka we da piştgirîya we bikin.
- **Tora Piştgirîya Malbata ya Sepsîsa Zarokan**
- **Bernameya Sepsis Peer Mentor a Paediatric Sepsis Peer Mentor**

Ji bo agahiyên zêdetir, malpera *Sepsis in Children* li

www.childrens.health.qld.gov.au/sepsis

an jî li jêr koda QR skan bikin.

Pirsên ku hûn dikarin ji ekîba tendurustiyê ya zarokê xwe bipirsin

- Dermanê zarokê min dê çi be?
- Kî dê vê tedawiyê peyda bike?
- Zarokê min dê çawa bi sepsîsê û dermankirinê bandor bibe?
- Çi tevliheviyên sepsîs û dermankirinê divê em hay jê hebin?
- Zarokê min çawa nexweş ket bi sepsîsê?
- Ji bo lênêrîna zarokê min kesê sereke yê di nexweşxaneyê de kî ye?
- Gava ku zarokê min li nexweşxaneyê piştî lênihêrîna pêşîn a sepsîsê, divê ez li bendî çi bim?
- Eger zarokê min her ku diçe xirabtir dibe, ez çawa dikarim xemên xwe parve bikim?
- Li nexweşxaneyê çi alîkarî ji bo min, zarokê min û malbata min heye?
- Piştî ku ez ji nexweşxaneyê derketim, divê ez li bendî çi bim?
- Bandora demdirêj a teşxîsa sepsîsê ya zarokê min çi ye?
- Gelo zarokê min dibe ku vegere nexweşxanê?
- Çi îşaret hene ku zarokê min dîsa nexweş bibe, û em kengî vegerin nexweşxaneyê an GP-yê xwe?
- Piştî ku em ji nexweşxaneyê hatin derxistin, çi alîkarî ji bo zarokê min û malbata me heye?

Nexweşî dikarin biguherin- bila bawerî her hebe. Heger zarokê we di demên dawî de sepsîs bûbe jî, heger hûn difikirin ku sepsîs dîsa vegerin nexweşxaneyê û bipirsin 'gelo dibe ku sepsîs be?'.

Serdana www.childrens.health.qld.gov.au/Sepsis